

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200811
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5820200811.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: L., nar. XX.XX.XXXX a T., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, deti rodičov: matka F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, t.č. bytom B. XXX, a otec X. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. č. XXX/X, XXX XX V., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/34/2020-7 zo dňa 29. apríla 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/34/2020-7 zo dňa 29. apríla 2020 p o t
v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok II.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným okresnému súdu dňa 22. apríla 2020 matka žiadala neodkladným opatrením upraviť styk otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin roku 2020, a to tak, že maloleté deti stravia nepretržitý čas v domácnosti matky počas letných prázdnin, a to od 15.07.2020 do 30.07.2020 a od 15.08.2020 do 30.08.2020. V návrhu dôvodila, že v dostatočnom časovom predstihu sa pokúsila o dohodu s otcom maloletých detí, ktorý však neprejavil žiaden záujem o dohodu, a keďže s terajším partnerom potrebuje napláňovať letné prázdniny, bola nútená podať predmetný návrh.

3. Okresný súd pri rozhodovaní o návrhu matky vychádzal najmä zo skutočnosti, že v danom prípade nebola osvedčená základná podmienka, a to potreba neodkladného zásahu súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Pokiaľ sa rodičia na úprave styku nevedia dohodnúť, matke nič nebránilo podať vo veci riadny návrh na začatie konania, v rámci ktorého by bolo možné vypočuť oboch rodičov, súd by sa mohol oboznámiť s posledným rozhodnutím súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom a na základe stanoviska rodičov k úprave styku by mohol rozhodnúť v prospech maloletých detí. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla, i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní nebolo osvedčené, že okamžitý zásah súdu je nevyhnutný, a preto návrh matky zamietol.

4. Keďže v danom prípade ide o rozhodnutie vo veci samej, súd rozhodol aj o trovách konania, a to tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, v ktorom namietala, že okresný súd nevychádzal pri rozhodovaní zo skutočností, ktoré popísala vo svojom návrhu. Je pravdou, že jedna z možností je podanie návrhu na súd vo veci samej, v rámci ktorého by sa upravil aj prázdninový čas, avšak pre krátkosť času do letných prázdnin by nebolo reálne dospieť k nejakému konsenzu. Práve preto zvolila spôsob neodkladného opatrenia, ktorý vzhľadom na spomínaný krátky čas si vyžaduje okamžitý zásah súdu. Nadväzne žiadala, aby odvolací súd formou neodkladného opatrenia vyhovel jej návrhu, a tým zabezpečil plynutý chod prázdninového času maloletých detí. Neodkladným opatrením sa predíde sporom zo strany otca, ktorý sa vyjadril, že nesúhlasí s akoukoľvek dohodou na čas prázdnin. Dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia vidí aj v tom, že nijako neobmedzuje práva druhého rodiča - otca. Mala za to, že dostatočne preukázala nutnosť a potrebu vydania neodkladného opatrenia v záujme predchádzania vypätým situáciám medzi rodičmi maloletých detí.

6. Odvolací súd postupom podľa § 329 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP umožnil účastníkom vyjadriť sa k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je existencia naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu, avšak v konkrétnom prípade nie je existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá by nezniesla odklad a nebolo by možné ju vyriešiť rozhodnutím vo veci samej s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí. Nadväzne kolízny opatrovník nevzhladol dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. Otec maloletých detí, ktorému bol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, napadnuté uznesenie zo dňa 29. apríla 2020, ako aj odvolanie matky, doručené dňa 03.06.2020, napriek výzve na vyjadrenie písomne nereagoval.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP a toto rozhodnutie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

10. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 236 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Na účely Civilného mimosporového poriadku sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie, ak z povahy veci nevyplýva inak (§ 2 ods. 2 CMP).

13. Podľa § 111 písm. d/ CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhoduje súd styku s maloletým.

14. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

15. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu predstavuje rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality ako je to pri riadnom

procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

16. Právo podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa patrí obom rodičom (§ 28 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 Zákona o rodine). Toto právo sa v prípade rodičov nežijúcich spolu realizuje prostredníctvom inštitútu úpravy styku v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine a za situácie potreby neodkladnej úpravy podľa § 367 CMP.

17. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, tak ako bolo konštatované vyššie, zisťuje súd len elementárne skutočnosti, ktoré majú byť základom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Úlohou konajúceho súdu bolo v danom prípade posúdiť otázku úpravy styku, na ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť, na základe osvedčených skutočností, ktoré sa javili ako nanajvyš pravdepodobné. Nebol tu priestor na vykonávanie rozsiahleho dokazovania, keďže by to poprelo podstatu a logiku neodkladného opatrenia ako rýchleho nástroja na úpravu právnych pomerov účastníkov konania. Prvoinštančný súd tak musel svoje posudzovanie predmetnej právnej otázky, s prihliadnutím na časové hľadisko rozhodovania o neodkladnom opatrení, „obmedziť“ len na hodnotenie vyjadrení účastníkov konania v ich podaniach. Zároveň bolo úlohou okresného súdu pri rozhodovaní vychádzať zo stavu osvedčenému v čase vydania uznesenia (§ 329 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

18. Preskúmaním predloženého spisového materiálu, ako aj z úradnej činnosti odvolací súd zistil, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 9P/55/2015 zo dňa 12.10.2015. Predmetným rozsudkom okresný súd schválil rodičovskú dohodu uzavretú medzi účastníkmi konania, v zmysle ktorej maloleté deti L. a T. boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletých detí. Zároveň sa rodičia dohodli, že otec je oprávnený stykať sa s maloletými deťmi v neobmedzenom rozsahu.

19. Zo správy kolízneho opatrovníka, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo zo dňa 28.04.2020 o prešetrení pomerov maloletých detí vyplýva, že zisťovanie pomerov bolo vykonané telefonicky, nakoľko osobné pohovory nebolo možné uskutočniť z dôvodu mimoriadnej situácie a prijatých opatrení pre zabránenie šírenia vírusu Covid 19. Z týchto zistení vyplýva, že matka sa spolu s maloletými deťmi dňa 19.11.2019 presťahovala do obce B. k svojmu priateľovi X. A.. Bývajú v rodinnom dome, ktorý je prispôsobený potrebám jeho užívateľov. V spoločnej domácnosti býva priateľ matky a jeho syn M., narodený v roku XXXX. Do uvedeného prostredia každý druhý víkend prichádza aj dcéra priateľa matky, ktorá je v osobnej starostlivosti svojej matky. Matka je zamestnaná a jej príjem pozostáva zo mzdy, prídavkov na deti a z výživného na maloleté deti. Otec platí výživné nepravidelne. Na výdavkoch v domácnosti, ako aj na starostlivosti o maloleté deti sa podieľa matka a v súčasnej dobe aj jej priateľ. Matka sa vyjadrila, že maloletý T. sa so svojim otcom stretáva pravidelne každý druhý víkend od piatku do nedele. Maloletá L. odmieta chodiť k otcovi na víkend, stretáva ho pri preberaní a odovzdávaní maloletého, kedy idú spolu do cukrárne alebo sa chvíľu porozprávajú. Maloletá L. je žiačkou 4. ročníka Základnej školy v Babíne, maloletý T. je predškolač, má odloženú povinnú školskú dochádzku. Maloleté deti sú zdravé. Otec maloletých detí býva v prenajatom rodinnom dome, k dispozícii má kuchyňu, kúpeľňu a jednu izbu, kde majú deti vytvorený priestor na spanie aj hru. Zamestnaný je ako robotník v spoločnosti GARS, s.r.o. Liptovský Mikuláš, kde denne dochádza a pracuje na jednu smenu. Výživné platí spolu s v sume 150,00 Eur mesačne. Z vyjadrenia matky pred kolíznym opatrovníkom vyplynulo, že sa s otcom detí nevedia dohodnúť ohľadne trávenia letných prázdnin s maloletými deťmi. Otec k návrhu matky uviedol, že matka mu prostredníctvom sms správy navrhla takúto dohodu ohľadne trávenia letných prázdnin s maloletými, avšak on nemohol s jej návrhom súhlasiť, nakoľko musí chodiť do práce. K stretávaniu sa s maloletými deťmi uviedol, že v zmysle rodičovskej dohody schválenej Okresným súdom Ružomberok sp.zn. 9P/55/2015 zo dňa 12.10.2015 má právo stretávať sa s deťmi v neobmedzenom rozsahu, čo v praxi znamenalo, že s matkou detí sa dohodli, že deti k nemu budú chodiť každý druhý víkend v mesiaci od piatku do nedele aj s prespaním, niekedy to bolo aj častejšie. Odkedy je matka s deťmi presťahovaná do B., deti si preberajú a odovzdávajú v Dolnom Kubíne. Doteraz sa vždy vedeli dohodnúť. Vzťah s deťmi má dobrý, syn T. k nemu chodí rád a pravidelne, s dcérou L. je to komplikovanejšie, odvíja sa to podľa jej momentálnej nálady, nakoľko v mieste jeho bydliska nemá priateľky.

20. Odvolací súd po komplexnom posúdení všetkých tvrdení účastníkov konania dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu, ktorým zamietol návrh matky na úpravu styku formou navrhovaného neodkladného opatrenia, je vecne správne. Vychádzajúc z tvrdení matky, ako i zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 28.04.2020, ani odvolací súd nemal osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy právnych vzťahov medzi účastníkmi konania. Krajský súd upriamuje v daných súvislostiach pozornosť na skutočnosť, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a od roku 2015 sa otec s maloletými deťmi stretáva na základe vzájomnej dohody rodičov. Otázka plánovania času v období letných - dovolenkových mesiacov júl a august je vecou, ktorú rodičia riešili už aj v minulosti a zjavne bez väčších problémov, keďže zo strany matky ani otca nebol podaný návrh na súdnu úpravu styku otca s maloletými deťmi. Aktuálny záujem matky počas vymedzeného obdobia (dva týždne v mesiaci júl a dva týždne v mesiaci august roku 2020) vytvorí pre maloletú L.ku a maloletého T.asový priestor na spoločné voľnočasové aktivity, spoločné zážitky aj s deťmi, jej terajšieho partnera nevylučuje, resp. neobmedzuje otca maloletých detí v jeho práve na styk s deťmi, keďže sa s deťmi stretáva každý druhý víkend v mesiaci. Ak matka v rámci mimosúdnej dohody navrhovala otcovi, aby zostávajúci čas prázdnin zabezpečil a naplánoval podľa jeho uváženia, bude na otcovi, či túto ponuku na širší rozsah styku s maloletými deťmi využije (ak mu to pracovné povinnosti umožnia).

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že práve rodičovská dohoda v praktickom živote poskytuje rodičom priestor, aby dohodu modifikovali podľa potrieb ich detí a potrieb rodičov samotných, to všetko v záujme maloletých detí a bezkonfliktných vzťahov. Pokiaľ sa rodičia nie sú schopní na stretávaní dohodnúť, musí autoritatívne rozhodnúť súd s tým, že presne vymedzí čas a miesto odovzdania a prevzatia dieťaťa oprávneným rodičom. Striktná súdna úprava potom eliminuje ďalšie potencionálne dohadovanie medzi rodičmi. Takémuto rozhodnutiu však musí predchádzať konanie, v ktorom bude súd skúmať príčinu, ktorá viedla jedného z rodičov k podaniu návrhu na úpravu styku, v ktorom budú vykonané dôkazy v širšom rozsahu na preukázanie tvrdených skutočností, pričom súd bude zvažovať najlepší záujem maloletých detí na optimálnej úprave styku.

22. Na základe popísaných úvah, keď tu nebola zistená potreba dočasnej úpravy právnych vzťahov účastníkov navrhovaným neodkladným opatrením, krajský súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd v zmysle ust. § 52 CMP.

24. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia

domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.